

Collegevoorstel OG

Zaak : Raadsbrief motie Surplus Welzijn

Zaaknummer : 1055518

gemeente **Oosterhout**

Datum: 24 februari 2025	Initialen auteur: KKL	Bereikbaar: 14 0162
Status: Openbaar	Team: Sociaal Team Beleid	

Onderwerp:

Raadsbrief motie Surplus Welzijn

Geraadpleegde teams:

Advies Bedrijfsvoering en Sociaal Team Beleid

Communicatie: ja d.m.v.:

internet, openbare besluitenlijst

Bijlagen:

- ☐ Brief door college
- ☒ Raadsinformatiebrief
- ☐ Brief beantwoording vragen ex art 39
- ☐ Raadsvoorstel
- ☒ Overige bijlagen:
 - Bijlage 1: motie 'in overleg komen tot taakstelling Surplus'
 - Bijlage 2: 'Overzicht afweging bij taken Surplus Welzijn'

Behandeling in / door:

Datum:

Aard behandeling:

☐ Raad

Portefeuillehouder

Piena

Geheimhouding op	Titel	Grondslag WOO	Tot wanneer

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 1055518 te vermelden.

COLLEGE VOORSTEL

Datum: 24 februari 2025	Openbaar	Zaaknummer: 1055518
Onderwerp: Raadsbrief motie Surplus Welzijn		

Voorstel:

De gemeenteraad via bijgevoegde raadsinformatiebrief op de hoogte te stellen over de uitvoering van de motie 'in overleg komen tot taakstelling Surplus'.

Samenvatting

Bij de behandeling van de Perspectiefnota op 19 en 20 juni 2024 is door de gemeenteraad de motie 'in overleg komen tot taakstelling Surplus' aangenomen (zie bijlage 1). Onderdeel van de motie was om de raad te informeren over de voortgang en uitkomsten van een inventarisatie van taken en een afweging over een eventuele taakstelling.

Wij stellen u voor de raad via bijgevoegde raadinformatiebrief op de hoogte te stellen over de uitvoering van de ingediende motie.

Juridisch kader

nvt

Aanleiding

In de betreffende motie wordt het volgende aangegeven en gevraagd.

De gemeenteraad van Oosterhout, in vergadering bijeen op woensdag 19 juni 2024, behandelend het raadsvoorstel vaststelling 'Perspectiefnota 2025' (ZN1046925),

Constaterende dat:

- Surplus een subsidie van € 2,7 miljoen krijgt;
- Surplus een veelheid aan opdrachten heeft;
- Surplus op verschillende locaties actief is in de gemeente;

Overwegende dat:

- Theek5 en Theater de Bussel het hart van Oosterhout laten kloppen;
- Surplus ontegenzeggelijk een positieve bijdrage levert aan tal van
- opdrachten in onze samenleving waaronder eenzaamheid;
- bij het kritisch kijken naar welke taken van de gemeente geschrapt
- kunnen worden, er dus ook kritisch gekeken moet worden naar taken
- van de gemeente die uitbesteed zijn aan Surplus;
- synergie voordeel behaald kan worden door samenwerking met
- Floralia, Theek5, Pannehoef etc.;
- of er een taakstelling mogelijk is en zo ja hoe groot, een logische
- resultante dient te zijn van goed overleg met Surplus;

Vraagt het college om:

1. in kaart te brengen welke taken mogelijk reëel geschrapt kunnen worden die nu zijn uitbesteed aan Surplus;
2. deze inventarisatie in gesprek met Surplus op te stellen;
3. in goed overleg met Surplus te komen tot de afweging of er een taakstelling mogelijk is en zo ja, hoe groot deze taakstelling dan is;
4. de gemeenteraad te informeren over de voortgang en uitkomsten van punt 3.

Welke data zijn gebruikt en op welke manier wordt de uitvoering gemonitord?

Er zijn verschillende documenten met afspraken en uitgangspunten gebruikt bij de totstandkoming van de reactie op de motie. Onder andere de 'Visie sociaal domein 2021', het 'Beleidskader Welzijn', 'De basis van de prestatieafspraken gemeente – Surplus (algemeen)', het 'Uitvoeringsplan Surplus Welzijn 2024' en het 'uitvoeringsplan Surplus Sociaal Werk 2025'. Daarnaast zijn de recente ontwikkelingen zoals de strategische heroriëntatie en het opzetten van het programma sociale basis bij de afweging betrokken. Met Surplus worden naast halfjaarlijkse bestuurlijke gesprekken ook kwartaalgesprekken gevoerd. In die kwartaalgesprekken bespreken we de aanmeldingen, lopende trajecten en aantallen bezoekers. We bespreken of aan de doelen in het uitvoeringsplan wordt voldaan en bedenken samen of en hoe er bijgestuurd kan worden.

Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?

De motie is met Surplus gedeeld en meegenomen met de besprekingen over de huidige opdracht (2025) en de toekomstige opgaven/prioriteiten. Ook zijn de motie en de mogelijkheden en eventuele gevolgen besproken in het halfjaar gesprek op 3 september en in het bestuurlijk overleg van 16 september 2024. In oktober en november 2024 zijn er meerdere gesprekken gevoerd op inhoud met betrekking tot het uitvoeringsplan voor 2025, waarbij speciaal aandacht is voor monitoring van het effect. In samenspraak is afgesproken om het uitvoeringsplan voor 2026 samen (gemeente en Surplus) op te stellen waarbij kritisch wordt gekeken naar wat de behoefte is en wat de verwachting is van de inzet door Surplus.

Wat willen we gaan doen?

We stellen voor op dit moment geen taakstelling aan Surplus op te leggen. De taken die Surplus uitvoert, dragen in Oosterhout in belangrijke mate bij aan de versterking van de sociale basis, zodat een beweging naar voren gemaakt kan worden. Onder meer via Surplus bieden we op dit moment een basisinfrastructuur die de onderlinge verbondenheid en samenredzaamheid stimuleert. Zie voor de afspraken over de opdracht en taken met Surplus de bijlage 'Overzicht afweging bij taken Surplus Welzijn' (zie bijlage 2).

Zoals hiervoor ook aangegeven zijn we kritisch met Surplus in gesprek over of en hoe de inzet effectiever en efficiënter kan worden ingericht. Daar zetten zij stappen in en wij samen met gemeenten in de regio ook. Onder meer door de samenwerking op te zoeken, zodat Surplus daadwerkelijk meer regionaal kan oppakken. Hiervoor is er een regionaal accounthoudersoverleg opgericht waarbij Surplus op onderwerp en waar nodig aansluit.

Inmiddels zijn er gesprekken tussen de gemeente Oosterhout en Surplus over de samenwerking in de komende jaren. Daarover heeft Surplus het volgende samengevat: *"We vormen een gedeeld beeld over waar Surplus van is en wat haar opdracht is voor het onderhavige beleidsjaar. Hiertoe betrekken we de gemeente op beleids- en uitvoeringsniveau bij het opstellen van ons uitvoeringsplan. Dit stelt ons in staat om gezamenlijk te benoemen wat de belangrijkste opgaven zijn in 2026 in de gemeente Oosterhout. We bedenken gezamenlijk de doelstellingen, gewenste resultaten en prestatie-indicatoren. We bespreken met elkaar welke opdracht wij als Surplus hierin krijgen én we maken afspraken over wat wij van de gemeente nodig hebben om die opdracht uit te kunnen voeren. We*

maken afspraken over de manier waarop we periodiek verantwoording afleggen over de vorderingen en eventueel noodzakelijke interventies. En we spreken af welke data we gaan verzamelen, die we samen kunnen gebruiken om bijvoorbeeld de opgaven voor de volgende jaren te bepalen.”

Door op deze manier samen te werken aan doelen en resultaten, zijn we ook kritisch betrokken bij de kosten die aan het werk door Surplus verbonden zijn.

We willen in 2025 en verder de voorzieningen die passen bij de beweging naar de voorkant, blijven bieden aan de inwoners van Oosterhout. Dit wordt onder andere ingegeven door verschillende opgaven aan de gemeenten, zoals de Hervormingsagenda Jeugd (het inrichten van een Stevig Lokaal Team), het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord. Bij al deze opgaven is het versterken van de sociale basis (waarvan welzijn een groot onderdeel vormt) een belangrijk component en dus zijn we ook in gesprek met Surplus over samenwerking in de komende jaren. De kosten die met de versterking van de sociale basis gepaard gaan, houden we strak in het oog, mede vanuit de opgave kostenbeheersing in het sociaal domein.

Afweging van argumenten voor en tegen?

We werken in Oosterhout nu al enkele jaren intensief aan de beweging naar de voorkant: het opbouwen van een sterke sociale basis met laagdrempelige voorzieningen dichtbij inwoners. Daar hebben we samen voor gekozen met het vaststellen van de visie Sociaal Domein (2021). Vanuit de overtuiging dat we inwoners eerder en beter kunnen ondersteunen als problemen nog klein zijn. We hebben de beweging naar de voorkant samen met onze Oosterhoutse partners, waaronder Surplus, ingezet.

Door de beweging naar de voorkant neemt automatisch de vraag naar en de druk op deze voorzieningen toe. Dat blijkt ook uit de cijfers van Surplus over de afgelopen jaren. Meer inwoners weten Surplus te vinden. Ook zien we dat het vaker inwoners zijn met zwaardere problematiek. Dit is mede een gevolg van de trend om meer kwetsbare inwoners (langer) thuis te laten wonen en te ondersteunen met een netwerk in buurt of wijk. Maar ook de wachtlijsten in de zorg spelen hierbij een rol en de collectieve activiteiten op school, online en inlopen zorgen ervoor dat er meer vragen aan jongerenwerkers worden gesteld. Daarom is de inmiddels structurele uitbreiding van het jongerenwerk op verzoek van de raad recent nog verder uitgebreid.

Surplus is onze strategische partner in de ‘proof of concept’ van het Stevig Lokaal Team. Vanuit die rol zijn zij - ook in nauwe samenwerking met de gemeente - aan het doorontwikkelen om laagdrempelige en vrij toegankelijke hulp dichtbij de inwoner (in eerste instantie vanuit de Jeugdwet bezien) te bieden. Dit om zwaardere individuele jeugdhulp te voorkomen. De ervaring van dit Stevig Lokaal Team in Dommelbergen (en in de andere gemeenten in de regio West Brabant Oost) wordt meegenomen in de gesprekken voor de andere taken van Surplus in Oosterhout.

De beweging naar de voorkant is ook één van de uitgangspunten vanuit de strategische heroriëntatie. Het past daarom niet om hen nu een taakstelling op te leggen. Het risico is dat de laagdrempelige voorzieningen voor onze inwoners die Surplus aanbiedt, dan (deels) wegvallen. We maken dan dezelfde of meer kosten voor geïndiceerde niet vrij toegankelijke voorzieningen op basis van de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen?

Voor 2025 is er een totaalbedrag van € 3.897.960 beschikbaar gesteld aan Surplus. Zowel in 2024 als in 2025 wordt een deel gefinancierd door Specifieke Uitkeringen (SPUK's) vanuit het Rijk: de SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord en de SPUK Integraal Zorgakkoord, die beide inzetten op preventie

en een sterke sociale basis. Verder wordt er onder andere gefinancierd uit de SPUK Inburgering en het jeugdbudget voor vrij toegankelijke hulp.

Risico's

Aan het vasthouden van de investering in de beweging naar de voorkant via de doelsubsidie aan Surplus is geen risico verbonden.

Communicatie

Kernboodschap:

In juni 2024 is een motie aangenomen waarin de gemeenteraad het college vroeg om te onderzoeken of de gemeente kan bezuinigen op taken die zijn uitbesteed aan Surplus. Na een inventarisatie heeft het college besloten hier niet op te willen bezuinigen. Surplus levert een belangrijke bijdrage aan de zogeheten 'beweging naar de voorkant' waarbij de nadruk ligt op preventie en vroegtijdig signaleren. Het college wil dat inwoners zo vroeg mogelijk hulp krijgen, dichtbij huis en laagdrempelig, voordat problemen groter worden. Dit vermindert de druk op zwaardere individuele zorg en ondersteuning. De taken die Surplus uitvoert, leveren een belangrijke bijdrage aan het versterken van de sociale basis in de Oosterhoutse samenleving. Met fijne en zorgzame wijken waarin inwoners naar elkaar omkijken en waarin iedereen kan meedoen. Dit doel blijft een belangrijk uitgangspunt van de gemeente Oosterhout. Daarom wil het college dat Surplus haar huidige taken blijft aanbieden aan alle inwoners van Oosterhout. Het college informeert de gemeenteraad met een brief over de uitvoering van de betreffende motie.